

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33603
Nom	Història de l'escola
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Formació del Professorat	2	Primer quadrimestre
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	2	Primer quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Formació del Professorat	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	2 - Procesos y contextos educativos	Formació Bàsica
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	1 - Procesos y contextos educativos	Formació Bàsica
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	2 - PROCESOS Y CONTEXTOS EDUCATIVOS	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
LOPEZ MARTIN, RAMON	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació

RESUM

Història de l'Escola és una assignatura de formació bàsica dels graus de Mestre en Educació Primària i Infantil amb una càrrega lectiva de 6 crèdits.

Aquesta assignatura, des d'una anàlisi en la Història contemporània tracta de fer comprendre la genealogia dels processos de construcció social i política de l'escola bàsica, amb la finalitat d'ajudar a aconseguir, fonamentalment, l'objectiu de conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu en el nostre país i els condicionants polítics i legislatius de l'activitat educativa; al mateix temps que integra una altra

perspectiva històrica centrada a analitzar la pràctica docent i les condicions institucionals que l'han anat configurant fins al present.

En aqueix sentit, i responent a la creació de les competències que els estudiants han d'adquirir, la matèria aportarà una adequada comprensió -contextualitzada, interpretativa i reflexiva- sobre alguns aspectes com:

- les maneres en què la “funció docent ha anat perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials”.
- les formes en les quals s'ha anat conceptualitzant i assumint “la dimensió educadora de la funció docent”.
- els models a través dels quals s'ha anat postulant i produint la relació “crítica i autònoma” dels professionals de l'ensenyament respecte de “els sabers, els valors i les institucions socials”.
- els discursos i realitzacions amb els quals el sistema escolar ha afrontat la tasca de “fomentar l'educació democràtica per a una ciutadania activa”.

CONEXIMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

"No s'han especificat requisits previs".

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Conèixer els fonaments de l'educació infantil i primària.
- Conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu al nostre país i els condicionants polítics i legislatius de l'activitat educativa.
- Conèixer i aplicar experiències innovadores en educació infantil i primària.

1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Conèixer els fonaments de l'educació infantil i primària.
- Conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu al nostre país i els condicionants polítics i legislatius de l'activitat educativa.
- Conèixer i aplicar experiències innovadores en educació infantil i primària.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

L'alumnat hauria de:

Aconseguir les competències específiques abans esmentades

Adquirir els coneixements bàsics al voltant de l'evolució de la política, la teoria i la pràctica educativa en la societat contemporània.

Comprendre la cultura escolar com un procés de construcció social i històrica.

Desenvolupar el pensament narratiu i la capacitat d'interpretació i judici crític.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció

Tema 1. Definició, àmbits i fonts per a una història de la cultura escolar

2. La sistematització i modernització del sistema educatiu i la concepció pedagògica

Tema 2. De l'escola tradicional a l'Escola Nova

Tema 3. De la Il·lustració i la Revolució francesa als sistemes públics d'ensenyament

3. Institucionalització de l'escola i procés d'escolarització a Espanya

Tema 4. La institucionalització de l'escola: contextos socials i orientacions polítiques

Tema 5. Procés d'escolarització a Espanya: discurs legal i pràctiques educatives:

- discurs científic,
- política i legislació escolar
- pràctiques escolars

4. La professionalització del magisteri.

Tema 6: La professionalització del magisteri : discursos i realitzacions

5. Processos de modernització i innovació educativa. El compromís social de la renovació pedagògica a Espanya del segle XX.

Tema 7: Modernització i innovació educativa: El compromís social de la renovació pedagògica a Espanya del segle XX.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**CLASSES TEÒRIQUES**

Exposició de continguts per part del professorat per a justificar, emmarcar i aclarir els diferents continguts temàtics.

CLASSES PRÀCTIQUES

Lectura, anàlisi i valoració crítica de fons. Comentaris de textos individuals i grupals de textos històrico-pedagògics.

SEMINARIS I TALLERS

Recerca de fonts documentals i d'estudis referits a la història de l'escola. Iniciació a les principals estratègies i tècniques d'investigació històrico-pedagògics principalment a les fonts orals.

ESTUDI I TREBALL EN GRUP

Disseny, elaboració i presentació escrita i oral de treballs en grup. Cal consensuar prèviament els treballs amb el professorat.

TUTORIES

Revisió i orientació obligatòria del treball individual i en grup.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Complementació amb tasques optatives d'aprofundiment, proposades pel propi alumnat.

AVALUACIÓ

Avaluació contínua:

Control de lectures específiques sobre la matèria (articles de revista o capítols de llibres) a través de petits qüestionaris. Podrà realitzar-se de forma contínua, abans o després de cada nucli temàtic.

Avaluació dels treballs personals o en grups reduïts sobre temes indicats pel professor, valorant, especialment: les habilitats de recerca bibliogràfica i informació; l'organització temporal del treball realitzat; l'organització d'idees i arguments expressats; la redacció i exposició adequades; criteris científics (índex, presentació, cites, conclusió, annexos, etc.). Podrà fer-se de forma oral o escrita, individual o col·lectiva.

Avaluació de l'estudi de documents originals i novel·la històrica.

Activitats sobre la Memòria Històrica (records/oblit, història)

Activitats comunes (conferències, seminaris...).

Els àmbits d'avaluació seran els següents:

Desenvolupament d'una prova escrita

Comentaris de text

Lectura, síntesi i anàlisi crítica d'estudis monogràfics.

Participació activa en la dinàmica de classe

Introducció a la investigació històric educativa.

Avaluació final:

Prova escrita/oral dels temes del programa.

Es valorarà, de forma especial, l'adequada adquisició i comprensió dels coneixements.

Autoavaluació: Valoració, per part de l'estudiant, del procés i resultats de l'aprenentatge.

Avaluació final: entre 60-70%

Avaluació continua : entre 40-30%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- DEL POZO, M^a del Mar y otros (2004) Teoría e instituciones contemporáneas de educación, Biblioteca Nueva, Madrid.
ESCOLANO BENITO, Agustín (dir.) (2006), Historia ilustrada de la escuela en España. Dos siglos de perspectiva histórica, Madrid, Fundación Germán Sánchez Ruipérez.
LOPEZ MARTIN, Ramón, (2001) La escuela por dentro. Perspectivas de la cultura escolar en la España del siglo XX. Tirant lo Blanch. Universitat de València.
MAYORDOMO PEREZ, Alejandro, AGULLO DIAZ, M^a del Carmen (2004), La renovació pedagògica al País Valencià, Universitat de València, València
- -MAYORDOMO, Alejandro; AGULLÓ DÍAZ, M^a del Carmen, PÉREZ, Agustina (coord) (2014) Mestres d'escola, CEIC Alfons el Vell-Universitat de València, Gandia-València

Complementàries

- BALLARIN, Pilar (2001) La educación de la mujer en la España contemporánea. Siglos XIX y XX. Ed. Síntesis.
DELGADO, Buenaventura(1992-1994) H^a de la Educación en España y América. Tomos II (La educación en la España Moderna. Siglos XVI-XVIII) y III (La Educación en la España Contemporánea 1789-1925), Ed. S.M.Madrid
ESCOLANO , Agustín (2002) La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas, Biblioteca Nueva, Madrid.
ESCOLANO, Agustín (2000) Tiempos y espacios para la escuela : ensayos históricos Madrid : Biblioteca Nueva.
ESTEBAN, León, LÓPEZ, Ramón (1994) H^a de la Enseñanza y de la Escuela, Tirant lo Blanch , Valencia.
MAYORDOMO , Alejandro, AGULLO, M^a del Carmen, GARCÍA, Gabriel (2011), El patrimoni historicoeducatiu valencià V Jornades d'Història de l'educació valenciana. CEIC Alfons el Vell-Universitat de València, Gandia.
PUELLES, Manuel (2009), Modernidad, republicanismo y democracia: Una historia de la educación en España (1898-2008), Tirant lo Blanc, València.

- RUIZ BERRIO, Julio (Dir) (1996) La educación en España. Textos y documentos. Ed. Actas, Madrid
- TIANA, Alejandro; OSSENBACH, Gabriela; SANZ, F (coord) (2002) Historia de la Educación. UNED. Madrid.
- VIÑAO, Antonio (2004) Escuela para todos. Educación y modernidad en la España del siglo XX, Marcial Pons, Madrid
- ducación. UNED. Madrid.
- AGULLÓ DÍAZ, M^a del Carmen, MAYORDOMO, Alejandro, TORRO, Joan Josep (2016) Escoles i mestres de la II^a República al País Valencià. Quadern didàctic. Universitat de València, València

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreplegats a la guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

El volum de treball s'ha mantingut, d'acord amb el que estableix la Guia Docent.

Respecte a la planificació, de conformitat amb l'ACGUV 110/2020 sobre *Adaptació de la docència dels titulacions oficials de la Universitat de València en el primer quadrimestre del curs 2020-21* i els acords presos en la CAT de Magisteri, es procurarà que les sessions de presencialidad s'orienten cap a una docència activa que potencie la participació de les i els estudiants.

Així, s'ha mantingut el pes dels diferents activitats que sumixen els hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original. No obstant, les 7,5 hores dedicades a "Asistencia a esdeveniments i activitats externes" incrementaren l'estudi i treball autònom per part de les i els estudiants.

3. Metodologia docent

Els materials docents (powers point, textos i altres documents) han estat a disposició de l'alumnat dónes del començament de l'assignatura a l'Aula Virtual. Donat el model de docència híbrida, en el que es combina la presencialidad amb la no presencialidad, és important que les i els estudiants utilitzen les hores marcades en la Guia com "Lecturas de material complementario" i part de l'estudi i treball autognom, a manera de "clase invertida" (flipped classroom) , a preparar les classes presencials i facilitar la seua participació.

A mes a mes, degut als circumstàncies excepcionals de la utilització d'este model docent híbrid, s'ha

emprat als diferents grups de l'assignatura diferents recursos com:

1. Activitats per aula virtual
2. Videoconferències síncrones BBC
3. Videoconferències asíncrones BBC
4. Transparències amb locució
5. Debats al fòrum
6. Desenvolupament de projectes
7. Tutories per videoconferència

Totes estes ferramentes, cas que la situació sanitària ho requerira, facilitaren el trasllat immediat de tota la docència a una modalitat a distància.

4. Avaluació

Per a facilitar l'avaluació contínua, donades les circumstàncies especials de desenrotllament docent, s'ha modificat inicialment la proposta de distribució de percentatges inicial (40% pràctica i 60% teoria) , per un 40% teoria i 60% pràctica.

Per a la part pràctica (60%) el professorat de l'assignatura ha optat per:

1. Participació de les i els estudiants en les sessions de classe presencials
2. Diaris d'aprenentatge
3. Treballs individuals i grupals.
4. Comentaris de textos
5. Lectures comentades

D'altra banda, la part teòrica (40%) és desenvoluparà mitjançant una prova escrita realitzada de forma presencial.

5. Bibliografia

A més dels materials allotjats en l'aula virtual, s'ha mantingut una bona part de la bibliografia, donada la seua accessibilitat via on.line; d'altra banda, s'ha substituït part d'eixa bibliografia per una altra complementària disponible en línia, així com documentals de caire historicoeducatiu disponibles a la xarxa.